

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 A kiadóhivatalban átvérve.
 Egész évre 10 k.
 Negyedévre 4 "
 Helyben hához hordva.
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva.
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "
 Egyes szám ára 8 fillér.

*Politikai
 napilap*

Megjelenik minden nap, a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
 A szerkesztőség kéziratok vissza-
 adására vagy megőrzésére sem
 vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadó-
 hivatalhoz intézendők.

XI. évfoiyam 154. szám. Nagyvárad. Szombat 1915 július 10.

Kraszniktól északra harcolunk.

Budapest, július 9. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

Északkeleten az általános helyzet változatlan. Orosz-Lengyelországban a Kraszniktól északra emelkedő magaslatokon tovább harcolunk. Mint az előző napokban, úgy tegnap is az arcvonal több helyén az oroszoknak rendkívül heves támadásait visszavertük. A Visztulától nyugatra az oroszoktól elfoglalt valamennyi előállást tartjuk.

Visszavert olasz támadás.

Olasz hadszíntér.

Budapest, július 9. (Hivatalos.)

A partvidéki arcvonalon tegnap viszonylagos nyugalom volt. Egy olasz repülő Görznél szükségesszállásra kényszerítettünk. A karinthiai és tiroli határterületen ágyuharc és csatározás volt.

Két ellenséges zászlóalj támadását, amelyet Buchstein mellett lévő Coldi Lana ellen kísérelt meg, visszavertük. Höfer.

Közeledik a nagy csata.

Zürich, július 9. A Temps pétervári levelezője jelenti, hogy minden nap közelebb hozza az oroszokat ahhoz a nagy csatához, amelyet Németország és Ausztria-Magyarország már két hónap óta keresnek s amelyet az oroszok eddig úgyesen ki tudtak kerülni, hogy megvárják az alkalmas időt és helyet, ami meghozza nekik a végső győzelmet. E küszöbön álló harcoknak színtere az oroszok terve szerint a varsói védelmi állások előtt lenne, mely csuesban halad nyugat felé s a csuesa Varsónál van. Minden jel arra mutat, hogy Berlin és Bécs e hónap végére minden áron nagy győzelmet akar aratni. Varsót még nem üritik ki egészen, bár már sok üzlet zárva van és a lakosok nagyrésze elhagyta a várost. Az eddig tett intézkedésekből azt lehet követke-

zetni, hogy a vár elszánt védelmére határozták el magukat. A varsói megerősített tábor stratégiai helyzete, mely kiugrást képez az orosz fronton, igen nagy jelentőségű az orosz hadsereg helyzetére s tisztán katonai okokból szükséges az elkeseredett ellenállás. Ezenkívül Varsó érdművei nagyon erősek s a körülötte elterülő vidék nagyon alkalmas csatatérnek, mert nagy hadseregeket lehet itt felállítani. A levelező még hozzát teszi, hogy ha Varsót el is veszi az ellenség, ez inkább morális, mint anyagi győzelmet jelentene Berlin számára.

Az orosz fővezér felajánlotta lemondását.

Bécs, július 9. Bukarestből táviratozzák a Südslavische Korrespondenznek: Pétervári politikai körökben hire jár, hogy mikor az oroszok megkezdték Lemberg ki-

űritését, Nikolajevics Miklós nagyherceg erről jelentést tett a cárnak s egyidejűleg felajánlotta a fővezérségről való lemondását. A cár táviratban azt válaszolta, hogy a lemondást nem fogadja el és szigorú hangon, a mely parancsnak is beillett, figyelmeztette a nagyherceget, hogy a felelősséget a háboru végéig viselnie kell s most kevésbé távozhatik állásából, mint ezelőtt.

Sven Hedin a hadi helyzetről.

Berlin, július 9. A Lokalanzeigernek táviratozzák Koppenhágából, hogy Sven Hedin a keleti fronton való négyhónapos tartózkodás után, tegnap visszaérkezett Stockholmba.

Dicsérfően nyilatkozott az orosz katonák bátorságáról és az mondotta, hogy sem Németországban, sem Magyarországon és Ausztriában nincs gyűlölség az oroszok ellen, sőt a németek azt vallják, hogy az orosz a legtisztességesebb ellenségük.

Az orosz hadseregben tényleg igen nagy a tüzérségi munició hiánya, de az orosz katonák felszerelése és hadseregünkben a fegyelem kitűnő.

Lemberg visszafoglalásáról, a melynek szemtanuja volt, szintén beszélt Sven Hedin. Az oroszok kimélték az állami tulajdont és a nyilvános épületeket, annál kevésbé kimélték azonban a magántulajdont és igen sok házat kifosztottak.

Orosz vandalizmus Lembergben.

Budapest, július 9. (Saját tud.) Az oroszok, mielőtt Lembergbe kivonultak volna, a várost husz helyen felgyújtották. A kár 50 millió koronára rug.

Csapataink olasz területen.

Innsbruck, július 9. Az olaszokat, akik a Marmolata hegy nyugati kijáróit megszállva tartották, innen teljesen elkergették. Állásaikat a mi katonáink szállták meg.

<p>„TURUL” cipőgyár részv.-társ. Temesvár. A monarchia legnagyobb cipőgyára</p>	<p>Vezérszerepet töltenek be A VILÁGHIRŰ TURUL CIPŐK</p>	<p>130 saját fióktelep. 900.000 pár évi gyártás 1200 munkás és alkalmazott. Fiókraktár Nagyvárad, Kossuth-utca.</p>
---	---	--

A Vatikán és az olasz kormány viszálja.

Berlin, július 9. A „Tägliche Rundschau“ a következő jelentést kapta Rómából: A helyzet napról-napra rosszabb. A kedélyek már annyira izgatottak, hogyha mihamar nem érkezik hír Cadorna döntő győzelméről, akkor a zendülés veszedelme aligha lesz elhárítható.

A Vatikán és a kormány közt a viszállyal épenséggel nincs elintézve; a történet nyilatkozatok és ellennyilatkozatok ellenére, a viszálly titokban tovább lappang. Az ellentétek kiélesedésében a kormány is kivészi a részét. Mindenütt németbarát papokat kereset, de nem talál. A délvidéki boszuvágy kitombolhatja most magát: ha a gyanúsított pap hadköteles korban van, irgalom nélkül besorozzák. A legközönségesebb gonosztevők besugására hallgat a kormány, mert érdeke, hogy a semleges érzelmi papságot a szó szoros értelmében elhallgattassa. Aki nem vallja magát nyíltan háboru-pártinak, az ki van szolgáltatva az utcai csöcselék üldözésének. A nép ugyanis még mindig hisz Olaszország végleges győzelmében. Azok pedig, akik nem hisznek benne, már most egyedül a Vatikánt teszik felelőssé Cadorna kudarcáért. Borzalommal gondolok arra a napra, amelyen a nép előtt immár nem lehet többé eltitkolni az olasz hadsereg leveretését.

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) A főhadiszállás közli: A kaukázusi fronton a jobbszárnyunk által visszavert ellenséges lovasság azon volt, hogy hadállásaiban megtarthassa magát és ellentámadásokat intézzen. Kísérletei azonban meghiúsultak.

A Dardanella-fronton az Ary Burnu-szakaszban tüzérsgünk július 6-án sikeresen ágyuzta az ellenséges hadállásokat, amelyekben komoly károkat okozott. Az ellenséges tüzérsg, amely balszárnyunk ellen operált, helytelen tüzelés folytán saját lövészárkait bombázta s ezáltal a maga katonái sorában meglehetősen nagy pusztítást vitt véghez.

A Sed il Bahr-szakaszon az ellenséges felderítő-csapatok által megkísérelt támadásokat visszautasítottuk és az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztunk. Mialatt az ellenség Teke Burnu előtt segéd-hadihajókon és kisebb gőzösökön be- és kirakodási munkákat végzett, anatóliai partvédő ütegeink hirtelen tüzelést kezdtek az ellenséges hadállások ellen.

Lövedékeik egyike egy ellenséges zászlóalj közepébe esett és nagy zavart okozva, az ellenséges legénység sorában nagy pusztítást is végzett. Ugyanezek az ütegek az ellenségnek egy ottani lőszerraktárát is felrobantották.

A többi harcterről nem érkezett fontosabb hír.

Hibák a Dardanelláknál.

Chiasso, július 9. Hamilton tábornoknak Londonba küldött jelentései szerint a Dardanelláknál folytatott hadműveleteknél súlyos hibák történtek, főleg azért, hogy a szárazföldi hadműveletek a flotta műveleteit nagyon is nagy késéssel követték. A csapatszállítmány márciusban érkezett a Dardanellák elé, de nem lehetett partra szállítani és visszavitték Alexandriába, mert nem állott rendelkezésére a szükséges anyag. A hajókat Alexandriában kiürítették és később újra megrakták. Ezzel két hónapi időt veszítettek, amelyet a németek arra használtak fel, hogy a Gallipoli félszigetet egyetlen hatalmas Gibraltárrá változtassák át.

Majorescu bécsi és berlini utja

Bukarest, július 9. Majorescu volt román miniszterelnök, aki a román király egyik legbizalmasabb tanácsadója, a józan román politikai élet egyik legkimagaslóbb alakja, tegnapelőtt elutazott Bukarestből és hatheti üdülésre az ausztriai Teplitz-Schönaufürdőhelyre ment.

A Lupta közlése szerint Majorescu nem Teplitz-Schönauba, hanem Bécsbe és Berlinbe utazott.

Franciaországban békéről beszélnek.

Páris, július 9. A Petit Parisien jelenti, hogy Guesde francia szocialdemokrata miniszter Bethuneben egy munkásküldöttség előtt kijelentette, hogy a világháború befejezéséhez közeledik és a béke legkésőbb három hónap múlva meglesz. A Petit Parisien táviratilag kérdést intézett a miniszterhez, hogy tényleg megtette-e ezt a nyilatkozatot.

A miniszter válaszában megerősítette nyilatkozatát és hozzátette, hogy oka van erre az optimisztikusnak látszó kijelentésre. Az egész francia sajtó élénken foglalkozik a miniszter nyilatkozatával és valamennyi lap, a Temps is, amely a külügyminiszter organuma, nagy jelentőséget tulajdonít a nyilatkozatnak, különösen most, amikor a berlini Vorwärts a német cenzura engedélyével megírta, hogy Németország nem folytat hódító politikát és csak tartós békére törekszik. (Az Est.)

Anglia nincs megelégedve szófiai követével.

Berlin, július 9. A Vossische Zeitungnak jelenti Bukarestből, hogy O'Beirne, a pétervári angol nagykövetség első tanácsosa Szófia felé való útjában odaérkezett. O'Beirne azonnal tovább utazik. Ő lesz az utóda Bax Ironside szófiai angol követnek, a kit tudvalevőleg visszahívtak. Anglia nincs megelégedve balkáni követéivel és ennek az elégedetlenségnek első áldozata Ironside, a ki nagy szerbbarát, a mi útjában állott annak, hogy Bulgáriát Anglia megnyerhesse a maga céljaira.

Utódja, O'Beirne ir ember, aki 14-15 év óta működött Oroszországban az angol diplomácia szolgálatában.

A németellenes szláv és balkáni körökkel bizalmas viszonyban van és programja nem lehet más, mint Bulgária és Szerbia kibékítése.

Amerika nem szállit több municiót.

Budapest, július 9. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Az amerikai municiógyárak az újabb francia megrendeléseket elutasították.

Válaszjegyzék Amerikának.

Budapest, július 9. (Saját tud.) Berlinből jelentik:

A március 10-iki jegyzékre a választ tegnap nyújtották át az amerikai nagykövetnek.

Frigyes főherceg Csernovitzban.

Budapest, július 9. (Saját tudósítónktól.) Frigyes főherceg, hadsereg-főparancsnok megérkezett Cserno-

vitzba. A város hódoló küldöttsége előtt kijelentette, hogy a győzelmes, becsületes béke be fogja forrasztani a háboru ütötte sebeket.

A szerbek bolgárokat soroznak.

Budapest, július 9. (Saját tudósítónktól.) A szófiai Narodni Prava írja:

A szerb előnyomulás Albániában tovább tart.

A bolgárokat erőszakkal besorozzák a szerb hadseregbe. A bolgárok közül persze sokan megszökönek.

A város élelmezésének kérdése.

Városi közgyűlés.

— Második nap —

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap folytatta közgyűlését.

Az elintézésre váró ügyek között kettő volt fontosabb: Ágoston Péter dr-nak és Weiszlovits Gyulának a közéletmellemzéssel kapcsolatos indítványai, s ezzel kapcsolatban a tanács előterjesztése, amely szintén több irányban indítványokat tartalmaz, — továbbá a gulyás-konzerv megrendelésének a kérdése.

Az elsőben elfogadták a tanács javaslatát, a konzerv-beszerzést azonban leszavazták.

A folytatólagos közgyűlésen Hlatky Endre főispán akadémiztatása folytán Rimler Károly polgármester elnökölt.

A bizottság tagjai közül alig néhányan jelentek meg.

Az előző napi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után előterjesztették dr Ágoston Péternek és Weiszlovits Gyulának az élelmezéssel kapcsolatos ügyben beadott indítványait s a tanács erre vonatkozó javaslatát, s ennek kapcsán a magyar városok kongresszusa állandó bizottságának átiratát a városi közéletmellemzés javítása érdekében.

A tanács javaslatának foglalata a következő:

1. A város élelmezése kérdésében kövendő programot — amely a beadványok nagyrésztben való elfogadását is jelenti — jóváhagyólag vegyék tudomásul;

2. felhatalmazást adjon a közgyűlés, hogy az élelmezéssel felmerülő kiadások fedezéséhez a szükséges kölcsön felvételéről a tanács gondoskodjék s a kölcsön-kötelezvényt jóváhagyás végett mutassa be;

3. a piaci szabályrendelet 11. §-át olyképp módosítsák, hogy a Szent László-tér, továbbá a váróvelencei templomtéri piacokon kofák, kereskedők és kufárok a saját háztartásukra szolgáló rendes egynapi szükséglet kivételével sem maguk személyesen, sem megbízottjaik révén nyáron reggeli 9 óráig, télen reggeli 10 óráig nem vásárolhatnak.

Az ilyképp módosított szabályrendeletet elfogadási záradékkal lássák el és jóváhagyás végett a belügyminiszterhez terjesszék fel;

4. a m. kir. kormányhoz intézendő feliratban:

a) a gabona maximális árának leszállítását,

b) a tojásra a kiviteli tilalom kimondását,

c) a városoknak közéletmellemzési feladatukban anyagilag való támogatását, különösen a készenlétből eredő károsodásért való kárpótlását,

d) a városok képviselőinek a lisztárak megállapítása előtt való meghallgatását,

e) a buza kiörlési százaléknak leszállítását,

f) a 2072-915. M. E. sz. rendelet 14. §-ában foglalt beviteli tilalom elejtését,

g) a hadi termény r. t. igazgatóságában

a városok képvisellete részére hely biztosítását feliratilag kérelmezze a város törvényhatósága.

Weiszlovits Gyula indítványát bővebben magyarázza és védi. Kifogásolta, hogy indítványának azon részét is mellőzi a tanácsi javaslat, amelyek végrehajthatók és javítanak a helyzetet.

Steinbach Mór és Balogh Döme hozzájárulása után

Schwarz Izidor indítványozza, hogy a piaci árakat megállapító bizottságba a termelők közül is vegyenek fel szakértőt; — továbbá írjon fel a város a földmívelési miniszterhez, hogy a tengerit ne rekvirálják, hanem hagyják meg állattenyésztési célra. Ez által olcsóbbá tennék a húst.

Biró Márk szerint a drágaság mellett az a fő baj, hogy drága pénzért sem lehet élelmiszert kapni a piacon. A város tanácsa már most gondoskodik a közönség élelmiszeréről és nagyobb mennyiségű élelmiszert felhalmozásáról.

Weiszlovits Gyula szerint a vidéki termelők azért nem hoznak árut a nagyváradra, mert sok katona van a környéken elhelyezve s így új fogyasztási központok keletkeztek a megyében. Még elkövetkezik az a helyzet, hogy ezekre a helyekre visznek ki Nagyváradról élelmiszert.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el, a Schwarz Izidor indítványával.

Nem kell a gulyás-konzerv.

A tanács beterjesztette a Cornides és társai iglói konzervgyár ajánlatát gulyás-konzerv vásárlására, azzal, hogy adjon felhatalmazást a törvényhatóság 50000 drb konzerv megrendelésére, dobozonként 1 koronájával.

Kellen Béla nem fogadja el a tanács javaslatát, mert a konzerv nem közfogyasztási cikk, csak élelmiszert-pótló. Ha más, olcsóbb élelmiszert nem lenne, akkor elfogadná a javaslatot. Indítványozza, hogy térjenek napirendre a tanács javaslata felett. — Kapcsolatosan szövegezte, hogy a városi zsirt nem vásárolják.

Weiszlovits Gyula helyesli, hogy a város zsirt szerzett be, mert ha nem is vásárolja rohamosan a közönség, ez azért van, mert eddig még volt a legtöbb helyen háziszir s még ez után jön el az ideje, hogy a városi zsirt vásárolják. Kétségtelenül helyes volt a zsirvásárlás, mert szabályozta az árakat. — A gulyás-konzerv jó, de drága. Az 50000 koronát bocssáskák a főjegyző rendelkezésére, de ne konzerv-vásárlásra, hanem esetleg más hús, vagy más élelmiszere az élelmiszer javítására.

Dr Löblé László úgy van értesülve, hogy olcsóbb 94 filléres ajánlat is lesz, s hát ha ez a cég is ad be olcsóbb ajánlatot, ezért ne utasítsák el a javaslatot, hanem várjanak egy hétig.

Schwarz Izidor szintén elismeri, hogy a konzerv kitűnő, de erre a célra sok 50000 korona.

A közgyűlés Kellen Béla indítványát fogadta el s napirendre tért a tanács javaslata felett.

*

Vita nélkül elfogadták az iparos tanoncsiskolák 1914—15. évi zárszámadását.

Hegedűs Nándornak azon indítványát, hogy az 505. és 506. sz. gyorsvonatoknak Budapest—Nagyvárad között való forgalomba hozásáért írjon fel a város, elfogadták s felkéri Hlatky Endre főispánt és dr. Hoványi Géza orsz. képviselőt, hogy az említett gyorsvonatok üzembe helyezését eszközöljék ki.

A többi apróbb ügyek letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

Tanítók és tanítónők a vármegyeházán.

A tanfelügyelő javaslata.

A háború következtében Biharvármegye kezelő személyzetének létszáma annyira megapadt, hogy a mai munkaerővel a tizszeres munkát képtelenek feldolgoztatni. A belügyminiszter most, mint már megirtuk, úgy segített a bajon valamennyire, hogy a vakáció alatt a tanítókat és tanítónőket a közigazgatás szolgálatában rendelte be.

A városnál, ahol pedig nincs is olyan nagy hiány, már serényen dolgoznak a tanítók. A vármegyében egyes főszolgabírák szintén igénybe vették a társadalomnak ezt az igen használható értékes osztályát és már több irodában dolgoznak is a tanítók. Különösen nagy hasznukat veszik a tanítóknak a községekben, ahol a tanítók már amúgy is ismerik a közigazgatásnak minden részét. A jegyzői ircdában a legtöbb helyen már szintén ott látjuk a tanítókat.

Egyedül a megyeházán nem dolgoznak még tanítók. Ennek az az oka, hogy a nagyvárad tantereket a város foglalta le s így a vármegyének ezek közül nem jutott.

A tanítói és tanítónői gárdából sokan vannak olyanok, akik a vakáció alatt Nagyváradon tartózkodnak. Vasady Lajos tanfelügyelő most ezeket a tanítókat és tanítónőket fogja a vármegyén alkalmaztatni. Tegnap már meg is tette ebben az ügyben az előterjesztését Fráter Barnabás alispánhoz.

Az előterjesztés szerint Nagyváradon a következő tanítók és tanítónők tartózkodnak a vidékről: Wallner Ferenc, Kolhányi Jolán, Szaboles Jolán, Meskó Irma, Tritye Eugenia, Ambrusné Barényi Krisztina, Seffer Teréz, Ujváry Eszter. A tanfelügyelő kérte, hogy az alispán ossza be az elősorolt tanítókat és tanítónőket és a beosztásról értesítse, hogy a szolgálat megkezdésére utasíthassa a kisegítőket.

Fráter Barnabás alispán már tegnap be is osztotta az új munkaerőket és pedig egy részét az alispáni hivatalhoz, másik részét az árvaszékhez.

Az alispáni hivatalban fognak szolgálatot teljesíteni Wallner Ferenc, Kolhányi Jolán, Szaboles Jolán, Meskó Irma.

Az árvaszékhez a következők lettek beosztva Tritye Eugenia, Ambrusné Barényi Krisztina, Seffer Teréz, Ujvári Eszter.

A kisegítő munkaerők a jövő hét folyamán már meg is kezdik szolgálatukat s bizonyára nagyot fognak lendíteni úgy a közigazgatás, mint az árvaszék akadozó szekerén. Ha a fent elősorolt munkaerő esetleg még volna elegendő, akkor még 2—3 tanítót, illetve tanítónőt, akik szintén Nagyváradon tartózkodnak szintén be fogják osztani a megyeházára a közigazgatás mellé.

x **Szeplő-májfolt** ellen megbeszélhetetlen az YPO krém és szappan, mely eltünteti a ráncokat, miteszereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13—02.

Mozaik.

✿

Mozaik. Ebből a címből mindenki gondolhatja, hogy nem valami rettenetes ütközet, harc lesz leírva, amely végig reszketteti a messzi hegyeket, völgyeket, hanem csak kisebb képecskék lesznek egymás mellé rakva, tarka összevisszaságban. Kis színes képek, kis hangulatok, amelyek nem függenek össze, hanem olyanok, mint a színes üvegdarabok, amelyek egymás mellett, ha van bennük egy kis képzelet, mégis kifejeznek valamit.

*

✿ Kirn az állomáson, különösen délutánonként mindig zsi-bongó, tarka az élet. Katonák, szürke, barna színben, zugó asszony-népség kóvályognak a füstös folyosókon.

A katonák között mindig érdekes típusokat találhatunk. Kis pelyhedző állu legénykék feszítenek a csukasziürkében, de az arcukon már meglátszik, hogy végigszántott rajta a csaták tüze. Vigan, elégedetten szívják a jó Kuba szivart, s csak úgy foghegyről beszélnek az emberrel, ha megszólítjuk. Már az idősebbek beszédesebbek. Az öreg, nagybajuszu népfelkelők már nem fektetnek olyan nagy súlyt az egyenruhára, ők inkább a harcéri tapasztalataikat tekintik nagyra. Ugy beszélnek, úgy folyik ajkukról a szó mint a patak.

De tegnap délután ritka katonatípust láthatunk a pályaudvaron. Egy vadászkapitányt. Délceg, fürgé, vig alak, úgy csörtetett a kard az oldalán, hogy csuda volt nézni, illetve hallani. Ebben még nincs semmi különös, de az már felkelthette a bámulatot, hogy a délceg kapitánynak, aki olyan ruganyosan lépkedett ide oda, olyan fehér volt a haja és a szakállja, mint a galamb, s inkább beillett egy szelíd, mosolygó nagyapának, aki esténként buzdón mesélget kis unokájának arról a háborúról, amelyben ő is harcolt valamikor a muszkák ádáz népségével. És ez az aggastyán olyan, mint a tűz és megy, hogy ifju lelkével ő is ott küzdjön a harcok zivatarában, ahol a többi fiatalok, az igazi fiatalok harcolnak.

*

Ez meg egy humoros kép. X. főhadnagy itt fekszik az egyik nagyváradai tartalékkórházban. Van neki egy tisztiszolgája (már egy főhadnagynak se volna), valami Gyurka nevű oláh fiú. Nagyon derék legény, s szerfölött ragaszkodik a gazdájához. Csak az a baj, hogy az illem szabályai nincsenek beleszövegtetve a vérebe, mivel oda, a kis oláhaluba még vándor táncmester sem üti be az orrát. Nem lehet tehát csodálnunk, ha gazdáját, meg a többi tiszteket mindenben utánézni próbálja.

A múlt napokban a főhadnagy nagyon megvolt elégedve Gyurkával és így szólt hozzá:

— Na Gyurka, estére kapsz egy üveg bort!

Gyurka mosolyogva nyul az ágy alá s kivisz egy flaskót.

— Főhadnagy ur, kérlek szépen, itt van egy üveggel!

A jó Gyurka hallotta, hogy a tisztek így szólnak egymáshoz: „kérlek szépen”, — hát azt gondolta, hogy ő is a legjobban fog eljárni, ha a főhadnagyát lekérlepszepenezi.

Ez meg már haretéri eset. Szücs Balázs székely katona volt, egy hadnagy szolgája. Bukovina valamelyik erdős vidékén tanyáztak akkor, talán májusban, ha nem oszloodom. De már akkor is óriási hőség volt, még a lövészárkok fenekén is. Elküldte hát a hadnagy Szücs Balázst, hogy menjen csak a közeli erdőbe, de vigyázva, s hozzon a kulacsba jó, tiszta forrásvizet. Elment Balázs s az erdőig nem találkozott egy lélekkel sem. Különben is a hasán csuszott odáig. Ment egy jódarabig az erdőben előre. Egyszer csak reccsent az avar, s még jóformán fel sem ocsudott ijedtségéből, már is előtte termett két természetes muszka. Két szép szál legény. Balázs is csak ember volt, nem volt nála még csak egy fabicska se, a muszkák pedig felé voltak rakva öldöklő szerszámmal. Nem lehet hát csodálkoznunk, ha már nyújtogatni kezdte felfelé a karját. Most történt csak a csuda. Az oroszok is felcsapták a kezüket a magasba s vigyorogva intettek Balázsnak, hogy előre a magyar táborba. Szücs Balázs pedig karonfogta a két jómadarat, s valóságos diadalmenetben tért vissza a lövészárkokba. S a jó Balázs máig is azt gondolja, hogy az oroszra a kulacs gyakorolta a hatást, azt gondolván, hogy a kulacsban mi is lehet más, mint a legjobb fajta szilvapálinka.

Az élelmicikkek maximális árának megállapítása.

Félhivatalosan jelentik: Mind erősebben nyilvánul az a kívánság, hogy a kormány ne csak a gabonaneműeknek és lisztnek, hanem egyéb élelmicikkeknek, elsősorban a hus és zsiradékféléknek árát is maximálja.

Ilyen intézkedés nagyon kétélű fegyver volna. Az ármaximálásnak általában igen komoly hátrányai és veszélyei vannak; különösen pedig a tényleges viszonyoknak teljesen meg nem felelő ármaximum nagyon könnyen idézhetné elő az illető árucikk teljes visszahuzódását és ezzel teljesen lehetlenné tenné a fogyasztók szükségletének kielégítését. Az ármaximálást tehát csak az összes idevágó körülmények pontos figyelembevételével szabad eszközölni s annak a változó helyi viszonyokhoz gondosan hozzá kell simulnia.

Ennélfogva a kormány nem vállalkozik arra, hogy ezen cikkek maximális árát is országosan megállapítsa, viszont azonban módot kíván a helyhatóságoknak nyújtani rá, hogy ott, ahol egyes cikkek maximális árának megállapítása a helyi körülményekből kifolyólag szükségesnek mutatkozik, ebben a tekintetben saját hatáskörükben eljárhaszanak.

Amennyiben tehát egyes törvényhatóságok felhatalmazást kérnek bizonyos fogyasztási cikkek maximális árának megállapítására, ezt a felhatalmazást a belügyminiszter indokolt esetekben nem fogja megtagadni.

A kormány a közvélemény általános kívánságának enged, amidőn ez intézkedéssel olyan modalitások mellett nyújt módot a maximális árak megállapítására, amelyek leginkább mitigálhatják az ilyen rendszabályok hátrányait. De nyomtatékosan figyelemzetti a törvényhatóságokat, hogy a megadandó felhatalmazással a leggondosabb kö-

rültekintéssel és csak olyan viszonyok között éljenek, amidőn azzal valóban mérselkelhetik a drágaságot és biztosíthatják a fogyasztók szükségleteinek olcsóbb ellátását.

Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy Nagyvárad város tanácsa már több ízben fordult a kormányhoz az élelmiszerek ár-megállapítási jogáért, de minden alkalommal elutasította a miniszter a kérelmet.

Eszerint félhivatalos jelentés szerint, amelyet a miniszterelnökségi sajtóosztály bocátott ki, most már több reménységgel ismételheti meg Nagyvárad a kérelmet.

Hisszük, hogy a város haladéktalanul meg is ujtja kérelmét s akkor a hatóság erősebben szoríthatja az élelmiszerek árát a megállapított maximális árak tartására.

Egy orosz, aki örül a kurlandi német győzelmeknek.

Beszélgetés egy orosz fogolylyal.

— Saját tudósítónktól. —

A galíciai és kárpáti harcokban rengeteg orosz fogoly került kezünkbe, de különösen most, galíciai nagy offenzívánk alatt, amikor hivatalos kimutatás szerint május és június hónapokban 200—200 ezer, összesen 400 ezer oroszot fogtunk el.

Szükség lévén a mezei munkáknál pótolni a hadbavonult hazai munkaerőket, a hadvezetőség az orosz fogolyokból adott ki a nagyobb gazdaságokba felhasználható embereket, akikkel az aratást és a betakarítást elvégezhessek. Így került Moskovics Adolf Bodó féle tanyájára 100 orosz fogoly egy ausztriai fogolytáborból.

Alkalmunk volt egygyel beszélni közülük, aki idebenn járt Nagyváradon. Szekéren jött be egy gazda és családja kíséretében, s amíg a familia egy üzletben vásárolt, a gazda az oroszral a zuhogó eső elől egy kirakattban huzódott meg. Itt beszélünk vele.

Alacsony, fekete kis ember volt, élénk kék szeméit csodálkozva hordta körül a gyülekező tömegben, élvezettel fujva cigarettája gomor füstjét. Németül beszélt tiszta kiejtéssel.

— Ossijenből való vagyok, Kurlandból, nem messze a német határtól. Ön csodálkozik azon, hogy én ily jól tudok németül; minálunk majdnem mindenki bírja ezt a nyelvet. A kereskedelmet ott legnagyobbbrészt német származásuak üzük. Mi örülünk neki, ha Kurland és Litvánia felszabadul az orosz oralom alól, így is a németeknek köszönhetjük, hogy jobb anyagi körülmények között vagyunk, mint Oroszország többi részében.

— Mint tartalékos még a háboru elején vonultam be s nagy szerencsém volt, hogy a mult évben nem történt velem semmi. Eleinte fenn Orosz-Lengyelországban harcoltam, később a galíciai haretérre vezényeltek. Itt kerültem fogságba a Zandomiere körüli harcokban egy fél évvel ezelőtt. Egy ausztriai fogolytáborba kerültem, ezt a jelzést ott kaptam, — s a mellé levő vászondarabra mutat. Ott áll rajta vastag betűkkel: VI. 1/3 369.

Megfigyelem a ruháját, feltűnő hiányok vannak rajta. Vállpántja, sapkagombja nincs, zubbonyáról is hiányzik néhány sasos rés-gomb.

— Hová tette a vállszallagokat és a sapkagombot? — kértem tőle.

Int a kezével és nevetve mondja:

— Azokat régen eladtam.

Kértem tőle, hogyan került ide Nagyváradra, s hogyan van itt benn csak egy parasztgazda felügyelete alatt?

— Itt vagyok . . . — s elgondolkozik a név felett, míg a gazda ki nem segíti: A Moskovits urnál vannak százan.

— Mezei munkát végzünk ottan — folytatja most már az orosz. Beteg vagyok azért jöttem be az orvoshoz; most megyünk vissza.

Jönnek ki az asszonyok is a boltból s rakják fel a batyut a szekérre. Int a paraszt is az oroszának, s karonfogva vezet a szekérhez s őt ülteti fel előbb.

Elköszönök tőle s ő is visszaköszön: Adieu! mein Herr!

Utánuk nézek s elesodálkozom. A lassan szemtelő eső ellen egymáshoz simulva, egy takaróval védekezve hajtanak tovább haza felé. Mily különös: néhány hónappal ezelőtt talán éppen a gazda fia ellen szuronnyal támadt a haretéren, s most itt oly békésen huzódnak meg egymás mellett, mintha a legjobb ismerősök lennének, s a gazda még védi is az oroszot: megigazítja rajta a lecsuszott pokrócot. (k-i-)

Ujabb siker Bois de Pretrében.

Berlin, július 9. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszintér.

A sauczezi cukorgyártól északra a franciák egy támadását visszavertük. Állásainkba behatolt kisebb osztagokat lekaszaboltunk. Soucheztól nyugatra tegnapielőtt elvesztett árokészrt még nem sikerült az ellenségtől megtisztítanunk.

A francia hadvezetőségnek egy német ágyú zsákmányolásáról szóló jelentése helytelen.

Aillytól keletre a franciák eredménytelen, elszigetelt támadásokat intéztek ellenünk. A Bois de Pretrében ujonnan elfoglalt hadállásainkhoz keletfelé csatlakozólag 350 méter szélességben több francia árkot rohammal elfoglaltunk, ekközben több mint 250 franciát elfogtunk és 4 géppuskát zsákmányoltunk.

Ejjel az ailly arcvonalon a Moselig csak jelentéktelen járőr csatározások folytak. Erős tüzéségi előkészítés után az ellenség megtámadta Andessabentál általunk jun. 22 én rohammal elfoglalt 231-es magaslati pontot. A hegyesucson teljesen betemetett árkokat el kellett hagynunk.

Keleti és délkeleti hadszintér.

A helyzet változatlan.

A bécsi minisztertanács.

Bécsi jelentés szerint közli tudósítónk, hogy a tegnapi közös minisztertanács a gazdasági háboruval összefüggő kérdésekkel foglalkozott. A tanácskozás délelőtt tíztől este kilencig tartott.

HIREK

===

* **Vaskereszt.** A király megengedte, hogy *Krajcsovic*s János 37. gy. e.-beli százados a Vilmos császár által neki adományozott vaskereszt II osztályát elfogadja és viselje.

* **Katonai kinevezések.** A király *Moga* Romulusz 37. gyalogezredbeli őrnagyot alezredessé, *Frankó* Géza 4. honvéd gyalogezredbeli századost őrnaggyá nevezte ki.

* **Az első hushagyó nap.** Amint megirtuk, a kormány elrendelte, hogy kedden és pénteken nem szabad sem marhahúst, sem borju- vagy sertéshúst forgalomba hozni. Az első hushagyó nap tegnap volt. Igaz, hogy a husevésről a közönség már alaposan leszokott, de azért még itt-ott most is gyakrabban telt husra. Különösen a vendéglőkben esznek a vendégek tulnyomóan huseteleket. Tegnap azonban itt is kisebb mértékű volt a husefogyasztás, amennyiben a fenti husemeleket nem volt szabad kiszolgálni. A hatóság utánanézett, hogy nem történt-e kihágás a rendelet ellen, felülvizsgálta a huskiméréseket és vendéglőket, azonban szabálytalanságot a legszigorubb vizsgálat dacára sem talált. A vendéglősök egyértelműen azt hangoztatják, hogy nekik csak hasznos az új rendelet, mert a husetelekre mindig ráfizetnek. Ugyanis a hus ára óriási, 6k pedig ezzel szemben nem emelhetik fel párhuzamosan az étkek árát, viszont az adagokat sem csökkenthetik. Így hát mindenképen üdvös a kormány huseltitói rendelete s csakis a közönség érdekeit szolgálja.

* **Az olasz szabadkőműves sajtó a pápa ellen.** A milánói *Il Secolo* az olasz szabadkőművesség lapja július 2-iki számában *Ait latro ad latronem* (gonosztevő a gonosztevőnek) címmel, a mit a pápára vonatkozott, következőket írja:

Elegendő arra a fölbonthatlan kötelékre gondolnunk — írja a *Secolo* — a mely Ausztriát és a pápaságot egybefűzi, hogy megértsük, mily félelem kinozza most a Vatikán rejtett lelkét Ausztria miatt. És elegendő visszaemlékezni arra, mily szerepet játszott a pápaság az olasz ujjászületés történetében, hogy fölismerjük a pápaság meg nem szüntethető ellenséges érzését Olaszország irányában. Már ezzel is súlyos hibát követünk el, hogy megengedtük a pápának saját semlegességének megokolását, még pedig a pápaság nemzetközi ideológiájának hangoztatásával. Azonban borzalmas volna ha épp ily igazoltnak vennék a többi nemzetközi eszmét s közötté első sorban az anarkiát. A szocializmus, a mely egy ideig igyekezett föntartani a humanitás elveit szemközt az európai pusztulással, csupán fűtyöket és lenézést tudott szerezni Olaszországban. A szabadkőművesség az első perben széjjeltépte nemzetközi kötelékeit és az olasz *Nagy Oriens* volt az első, a mely a háboruban való résztvevést szükségesnek mondotta. Egyedül a pápaságnak tették lehetővé, hogy a nemzetköziség eszményeit vallhassa. És a pápaságban megvolt a szemérmertlenség, hogy visszaéljen a mi hibáinkkal.

A még lázítóbb részeket az olasz cenzura törölte, de már ebből is nyilvánvaló, hogy az egész cikk célja az volt, hogy a tömeget a pápaság ellen izgassa.

* **Tisza Lajos jobban van.** Budapestről jelenti tudósítónk, hogy *Tisza* Lajos gróf állapotában tartós javulás állott be. A beteg teljesen nyugodt és lázmentes. Folytonosan eszméleténél van.

* **Kitüntetett katonák.** A király *Lorenz* Kupert 37. gy. e.-beli őrmestert és *Barbi* János 19. táb. tüzérezredbeli tüzemestert az ellenséggel szemben tanúsított kiválóan kötelesség hű szolgálatuk elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztrel, a vitézségi érem szalagján tüntette ki.

* **A hatósági piaci árak.** A köz-életmegzési ügyosztály vezetője a következő értesítést adta ki: Értesítem a város közönségét, hogy a folyó hó 8 ig megadott piaci élelmiszerárak f. hó 11-éig változatlanul megmaradnak. *Lukács* Ödön, főjegyző.

* **Pusztuló félben a körösszegi csonka torony.** A cséffai főszolgabíró tegnap jelentést tett az alispánhoz, hogy *Körösszeg* határában a történelmi nevezettségű csonka torony pusztulóban van. Az idő vas foga a torony tetejét alaposan kikezdte. Ha tovább is így tart a pusztulás, pár hét alatt tőkre megy az évszázados történelmi emlékmű. A főszolgabíró kéri az alispánt, hogy az országos műemlékek bizottságát figyelmeztesse a pusztulásra és kérje fel, hogy minél előbb javítsák ki a már tönkrement tetőzetet.

* **Élelmiszerek vásárlása Boszniában.** Felhívjuk mindazon bereskedőket, akik *Bosznia*- és *Hercegovinában* élelmiszereket vásárolni akarnak, hogy ezen szándékuk keresztülvitele előtt az alulírott kereskedelmi és iparkamaránál saját érdekükben tájékozódjanak. *Nagyvárad*, 1915 július hó 9 én. A nagyvárad-i kereskedelmi és iparkamara: *Dr. Moskovits* József sk., elnök. *Dr. Sarkadi* Lajos sk., titkár.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délután özv. *Kiss* Ferencné, néhai *dr. Kiss* Ferenc volt megyei főorvos özvegyének temetése. A *Ritoók* Zsigmond-utcai gyászházánál nagy díszű ravatalon, ezüsttel himzett bársony menyezet alatt, masszív érekeporsóban, virágok, pálmák és gyertyák között nyugodott az elhunyt matrona. Az egész terem, valamint az előcsarnok, nagy gyászpompával volt ékítve és a *Concordia* temetkezési vállalat díszőrsége állott őrt a ravatal mellett. A temetésen megjelentek: *Fráter* Barnabás alispán, *dr. Schweiger* Ede, *Stark* Gyula, *Korbély* József, *Tatár* Zoltán, *dr. Medvigy* Ferenc, *Grám* Károly, *Demetrovics* Elek, és még számosan. — A temetési szertartást *Imrik* Zoltán c. kanonok végezte segédlettel, amely után a család koszorúval borított érekeporsót feltették a négyes fogatu üveg diszkoesira s megindult az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe, a hol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra.

A koszorúk a következők voltak: Felejtethetetlen jó Anyámnak — *Mariska*. — A mi drága nagyanyánknak — *Jenő* és *Pista*. — *Drága* jó Nagyanyának — *Joli*, *Lajos*. — A legjobb testvérnek — szerető *Ilkád*. — Szeretett jó Nagyanyának — *Erzsike*, *Lekszi* és *Bözsike*. — Kedves jó Nagyanyának — *Rózsi*, *Ödön*, *Agneska*. — A jó Néninek — *Öszinte* részvéttel, *Vilma*. — Tisztelet jeléül — *Grám* Károly. — Utolsó üdvözlés a jó Nagynéninek — özv. *Hercegh* Kálmánné.

A díszes temetést *Veiszlovits* Adolf és fia első nagyvárad-i temetkezési vállalata rendezte.

* **A gróf Széchenyi-család hősi halottai.** Szombathelyről jelentik: A gróf Széchenyi családnak eddig két halottja van és egy eltűnt. Az utóbbi gróf Széchenyi *Tivadar*, a ki felsőlendvai nagybirtokos és a pápai honvédhuszárezred századosa volt. Ide még elfogatásáról nem érkezett pozitív hír s a család úgy emlékezik meg róla, mint a Széchenyiek első halottjáról a világháboruban. Hősi halált halt gróf Széchenyi *Ödön* pasa *Daling* nevű fia és gróf Széchenyi *Emilnek* *Alajos* fia, a ki a pápai honvédhuszároknál kadétőrmester volt.

* **Biharmegye bünkrónikája.** A debreceni esendőrkürelti parancsnokság tegnap terjesztette be az alispánhoz a mult havi bűnesetek kimutatását. A statisztika szerint a lopást fordult elő a legtöbb esetben és pedig 137 esetben, a orgazdaság 48, testisértés 28 esetben fordult elő. A statisztika szerint a vármegye közbiztonsága lényegesen javult a háboru alatt.

* **A malmokban nem lehet korpát kapni.** Naponként keresnek fel bennünket a panaszos felek a városi lisztkezelési rendszer ellen. Az alaptalan panaszokat mi nyomban visszautasítottuk, azonban van jogos alapja is egyes panaszoknak. Így föltétlen orvoslásra vár a korpakérdés. Tegnap példának okáért a malmokban nem lehetett korpát kapni, hiába viszi az illető a gazdasági felügyelő utalványát. A malmokban nem, de az apró kereskedésekben mindenütt zsák számra áll a korpá. A malmok úgy látszik szivesebben adják el a kiskereskedőknek a korpát, mint a polgárságnak. Ha a polgárságnak szüksége van korpára, úgy menjen a szatócshoz, ahol természetesen már drágított árban kapja azt. Ez a szabálytalanság orvoslást vár és az remélhetőleg minél előbb meg is lesz.

* **A vidék a Vörös Félholdért.** *Ferenc* Salvátor főhercegnek az a kijelentése, hogy reméli a török szövetségesért való magyar lelkesedésnek állhatatosságát úgy látszik további adományokra biztatja a magyar közönséget. A szövetséges török hadsereg sebesültjeinek javára újabban *dr. Cicatricis* Lajos főispán közel 6000 koronát tevő összeget küldött be, mint *Csongrád*-vármegyének, továbbá *Szeged* és *Hódmezővásárhely* városok eddigi gyűjtése a Vörös Félhold javára. Megjegyezte a főispán, hogy a gyűjtések tovább folynak. *Nógrádvármegye* ugyancsak jelentékeny összeget, több mint 4000 koronát gyűjtött, amit *Prónay* Mihály főispán becsajtott a Vörös Félhold támogatására *Alakult* Országos Bizottság rendelkezésére.

* **A hadiárvak ügye.** A háboruban elesettek árváinak gondozása érdekében indított mozgalom mindjobban felkelti a vezető körök érdeklődését és az Országos Katolikus Szövetség ezirányu tevékenysége elismerésének egyik legújabb bizonyítéka *Szmrecsányi* Lajos dr. egri érseknek *Zichy* János gróf einökhöz intézett következő levele: „Nagyméltóságú gróf, valóságos belső titkos tanácsos ur! Hivatása helyes felfogásának kiváló bizonyítékát adta az *Excellenciádat* elnököl tiszteini szerencsés Országos Katolikus Szövetség akkor, amidőn harcot álló hazánk legsajgóbb szenvedését átérzve és szent vallásunk legfőbb parancsát teljesíteni iparkodva, magáévá tette a hadiárvak ügyét, kiknek veszteségük már akkor is helyrehozhatatlan, hogyha a Gondviselő kegyessége bizvást remélt végső győzedelmünk boldog napját végre földeríti. Kivánom, legyen Isten dus áldása a Szövetség ama törekvésén, amelylyel a honvédelmében harcra indult atyjukat vissza-mindhíába váró gyermekeknek gyógyalma kíván lenni és hathatósan meggyőzni e vérző hazának valamennyi katolikusát annak a sürgető nagy kötelességnek mértéke felől,

amelylyel azoknak árván maradtjait iránt tartozunk, akik a legszebb célokért és mi érettünk is már mindent föláldoztak. A megértő szívek közös óhaját tölti be a tisztelt Szövetség, amikor az államot e nagy feladata teljesítésében a katolikus társadalom útján támogatja. Amint erőimtől és körülményeimtől telik, egész szívemmel óhajtom én is fölkarolni a hősök árváinak ügyét. E kijelentéssel fogadja Excellenciád kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását".

* **Aszódinál** a katonaság az egész vonalon vásárol csokoládét, kávét, teát, rumot, konyakot, likőröket, borovicska pálinkát, szardíniát, leveskockát, huskonzerveket, sajtot, lipői-turót, szalámit, kaviárt, hűsítő- és üdítőcukorkákat, gyengélkedőknek valódi málna szörpöt, munkásnépnek, hol a hus drága, ajánlok friss sósheringet nagyban is, raktáron befőzőcukor, kocka- és daráltcukor, mazsola, mandula és finom dió, kétszersült és gyermekeknek piskóta, szágó, kakaó, zabliszt, rizsliszt, burgonyaliszt, tapió, egyidejűleg ajánlom Aszódi féle reklam kész darált kávémat, negyedikül 85 fillér. A vásárló közönséget meghívom augusztus 1-jei vásárlásra, az árak a régiéek. Aszódi Mihály Sas palota, Kossuth-utca, Telefon 635. szám.

* **Zsuzsi kisasszony** a Rákóczy-uton 7. sz. alatt Aszódival szembe. Simon Gyula hangszerkészítőnél, Mikor az est mesélni kezd, Nem én lettem hűtlen hozzád, Te szőke gyermek. Háborus lemez újdonságok. Hangszerek hegedük, gramafonok eladása és javítása olesóárban. Húr különlegességek.

* **Okleveles tanító, a nagy szünidőre magántanítást vállal. Cim a kiadóban.**

* **Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő béreadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 3. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a ház mesternél. Szent János-utca 3. szám.

x Mindennemű **molyirtó** szerek és **fertőtlenítő** cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

CIPÓ

újdonságaim megérkeztek!

Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárdá épület.

* **Forolin** biztos és gyors hatású háziszser kéz- és lábizzadás ellen üdit! szagtalanít! nem zsiros! nem ragad! Ára 1 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimánóczy palota.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbanknál.

* **Kiadó modern berendezésű butorított szobák fürdőszoba használattal** katonatisztek, kadetok, önkéntesek és civil uraknak, esetleg szolgálószobával hosszabb vagy rövidebb időre. Nagy Sándor-u. 4.

Legujabb táviratok.

Török győzelem.

Budapest, július 8. (Saját tud.) Konstantinápolyból jelentik: A dardanellai harcok a törökökre kedvezők. Galipolin hevesen harcolnak. A törökök több fontos állást elfoglaltak. Bagdadi jelentések szerint Elkiab Dewrek törökbarát arab törzsek Basszoránál megtámadták az angolokat. Ezretelfogták, hat ágyut, két gépfegyvert zsákmányoltak.

Mit tartalmaz Németország jegyzéke?

Budapest, július 9. (Saját tudósítónktól.) Németország Amerikához intézet válaszjegyzékében kijelenti, hogy Amerika iránt barátságot érez. Anglia kinyilatkoztatta, hogy a tenger egyrészt hadizónának tekinti, ebből kifolyólag a semlegesek is szenvednek.

Sajnálatára Lusitaniát nem kimélhette, mert az ellenségnek löszert szállított. Németország hajlandó, ha előre bejelentette a személyszállító indul, a semleges és négy ellenséges személyszállítót engedélyezni. ha Amerika is garantálja, hogy dugárut nem visznek.

IRODALOM.

Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) július 11-iki száma a következő gazdag és bő tartalommal jelent meg: II. Vilmos. Mátrai Rudolf. — Eráter Coelestin. (Költemény.) Kocsis László. — Argirus királyfi estélye. (Elbeszélés.) Boros Ferenc. — Sivataban, őserdőben... (Regény.) Sienkiewicz—Bányai. — Kínai átalakulás. Gróf Vay Péter. — A vig-ság napja.) Legenda.) P. A. Holland. — Kultura. — Hétről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. Ezenkívül egész sokaságát közli az érdekes és aktuális képeknek, melyek közül különösen szenzációs hatásuk Kis Árpád tábori lelkész megható érdekességű felvételei Déry Zoltán holttestének exhumálásáról és sírjáról. — A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Fehérvári-ut 15—c. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Magyar Kultura. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer 5 én és 20 án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky u. 20. sz.) — Legujabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal: Tanulmányok: Per omnia saecula saeculorum. Bangha Béla. S. J. — A társadalmi fejlődés iránya. Komócsy István. — Luis Coloma. Nagy Miklós S. J. Tárcá: Jani öcsémnek, aki kispap lesz. Szerafini Blanka. — Aviaticus halál. Heidemarek György. Pajzs és kard: Levélszekrény 50. Hozzászólás a „keresztény intelligencia nevelésének problémájához. Dr Vass József. — A biboros... — A décolletage és a „Társaság“. B. K. — Babits Mihály vádaskodik... — Szemlék és kritikák: Vallástudományi újdonságok. Gálly László. S. J. — Baksay Sándor. Dr Madarász Flóris. — Könyvek: Velics László. S. J.: Vázlatok a magyar jezsuiták multjából. Dr Döry Ferenc. — Dr Erdélyi László: Magyar művelődéstörténet. Dr Zákonyi Mihály. — Méray Horváth K.: Amerika Cézárja... — A magyar Könyvtár háborus füzetei. Deák Viktor. Napló: A rutén kérdés. Dr Hadzsega Gyula. — A háboru rokkantjai és a mezőgazdaság. Bodor Elek. — A zsidó dékán... — Rövid feljegyzések.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Megvesztegetett segédjegyző.

A mult év őszén történt a biharmegyei Belsőrvényesen, hogy Dudás Ilie községi esküdt ellátogatott több falujabeli paraszthoz, névszerint Laza Mikuláj, Mánya Meleiti, Liderv Péter, Forka György, Laza Vaszuli és Gróza György földművesekhez s felbízta őket, hogy a segédjegyző, Izsák József megszerzi nekik a hadisegélyt, ha fejenként fizetnek 2-2 koronát. Ezeknek az embereknek a fiaik a haretéren küzdöttek, de hadisegélyért a rendes időben nem jelentkeztek. A szegény oláhok át is adták a pénzt Dudás Iliének, aki az összeget átszolgáltatta a segédjegyző urnak. Persze Izsák ur aztán nagykegyesen kieszközölte a fentieknek a hadisegélyt, ami pedig jogosan, minden díjazás nélkül kijárt mindnyájuknak. A dolog persze kitűdött s Izsák Józsefet és Dudás Mikulájt feljelentették az ügyészségen.

Az ügyet tegnap tárgyalta a kir. törvényszék a gyorsított eljárás szerint Ember Géza elnöklété alatt.

A tárgyalás folyamán Izsák József beismerte, hogy egy pár koronát kapott ugyan Dudás Iliétől, de ez a hadisegély kiutalványozása alkalmával a nyugták megírásáért járt neki. Holott tudjuk, hogy a hadisegély kiutalványozása könyvekkel történik s így nyugtairásra nincs is szükség.

Ezzel szemben Dudás Ilie, másodrendű vádlott azt vallotta, hogy az egész összeget átadta Izsák Józsefnek.

A kihallgatott tanuk vallomásai beigazolták, hogy Izsák József pénzt kapott a hadisegély kiutalványozásáért, s ezt Dudás Ilie útján juttatták a segédjegyzőhöz.

A kir. törvényszék ezek alapján Izsák József segédjegyzőt 3 hónapi fogházra, Dudás Iliét pedig 200 korona pénzbüntetésre ítélte figyelembe véve előbbinél magas korát, az utóbbinál büntetlen előéletét, s azt, hogy kis foku műveltségénél fogva nem tudta, hogy eljárása a törvénybe ütközik. Az ítélet ellen dr Thury Endre a vád nevében dr Zilahy Gusztáv a vádlottak nevében semmisségi panaszt jelentettek be.

SPORT

A holnapi football-mérkőzések.

A cseh football viszonyok újabb mérlegelésére nyújt alkalmat a NAC holnap délutáni jótékonycélú football-versenye, amikor a helybeli önkéntes tiszti iskolában beosztott 36 ik gyalogezredbeli jungbunzlau önkéntesek válogatott csapata fog bemutatkozni a NAC I. csapatával való mérkőzésben. Jungbunzlau városában igen élénk és régi football élet van s nem egy kontinentális híri játékos került ki már a városból. A nálunk most bemutatkozó csapat tagjai is mind kifünő játékosok s egyöntetű fejlett technikájú nívós játékok a legtökéletesebb sportelvezetést fog nyújtani. A NAC I. csapatának holnapi szereplését különösebben érdekessé teszi az a körülmény, hogy két kitünő tagjának a népszerű Cmuvinak és az utóbbi időben különösen feljavult jobbszólónek Mertz I.-nek a jövő héten katonai szolgálatra kell bevonulnia s így holnapi játékok alkalmával mintegy bucsuzni fognak közönségünkkel. Az önkéntes válogatott NAC I. mérkőzése előtt az Ujvárosi válogatott NAC II. mérkőzése lesz, szintén igen vonzó sportesemény, mert mindkét csapatban ügyes játékosok tömörülnek. A mérkőzés helyárait a rendezőség mérsékelte a következőleg: fentartott hely 1 korona 50 fillér, tribün 1 korona. Állóhely 50 fillér, diák-hely 30 fillér. Hölgyek és katonák örmestertől lefelé a szokott kedvezményt élvezik. Az első mérkőzés kezdete délután fél 4 órakor a főmérkőzés kezdete egy negyed 6 órakor.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA

B. Z. A vers nem közölhető.

R. A fenti üzenet önnek is szól.

B. Gabi. Hangulatos, ügyes és őszinte dolgok. Alkalmilag felhasználjuk. Most inkább aktuális versek jöhetnek, ha hely van. A beküldött valamelyik ünnepi számban fognak nyomdafestéket kapni. Azonban a szerző kilétét tudni óhajtjuk.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Hirdetések

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

14455—1915 szám.

Hirdetmény.

A rendőrkapitányi hivatal a közönség tudomására hozza, hogy mindazok, akik szökevény hadifoglyokat közvetlenül elfognak és minélzok, kik oly adatokat juttatnak a hatóságok tudomására, amelyek szökött hadifoglyok kézrekerítését teszik lehetővé; a cs. és kir. hadügy-miniszter ur részéről 10—25 korona jutalomban részesülnek.

Nagyvárad, 1915 június 30.

Rendőrfőkapitányság.

Fürdői menetrend.

Napontai közlekedésre kijelöltettek
Nagyváradtól a Püspök-fürdőig

a 7704-es Nagyváradról indul	d. e.	9.50
a 7708-as	"	d. u. 2.19
a 7710-es	"	d. u. 4.39
a 7704-es Püspökfürdőbe érkezik	d. e.	10.21
a 7708-as	"	d. u. 2.51
a 7710-es	"	d. u. 5.11

Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7703-as Püspök-fürdőből indul	d. e.	10.59
a 7707-es	"	d. u. 3.29
a 7709-es	"	este 7.11
a 7703-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.31
a 7707-es	"	d. u. 3.57
a 7709-es	"	este 7.43

ezenkívül vasár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyváradtól Püspök-fürdőig

a 7712-es Nagyváradról indul	este	8.10
a 7712-es Püspök-fürdőbe érkezik	este	8.49

és vissza Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7711-es Püspök-fürdőből indul	este	9.29
a 7711-es Nagyváradra érkezik	este	9.57

Napontai közlekedésre kijelöltettek
Nagyváradtól Félikszfürdőig

a 7724-es Nagyváradról indul	d. e.	10.01
a 7728-as	"	d. u. 2.30
a 7730-as	"	d. u. 4.50
a 7724-es Félikszfürdőbe érkezik	d. e.	10.33
a 7728-as	"	d. u. 3.03
a 7730-as	"	d. u. 5.23

Félikszfürdőtől Nagyváradig

a 7723-as Félikszfürdőből indul	d. e.	10.39
a 7727-es	"	d. u. 3.10
a 7729-es	"	este 6.59
a 7723-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.09
a 7727-es	"	d. u. 3.40
a 7729-es	"	este 7.32

ezenkívül vasár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyvárad Félikszfürdő közt

a 7732-es Nagyváradról indul	este	8.31
a 7732-es Félikszfürdőbe érkezik	este	9.03

és vissza Félikszfürdőtől Nagyváradig.

a 7731-es Félikszfürdőből indul	este	9.10
7731-es Nagyváradra érkezik	este	9.40

4453—1915. eln. sz.

Hirdetmény.

A temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság H. A. számú rendelkezése folytán közhírré teszem, miszerint nemcsak a cs. kir. osztrák államvasutak, valamint Ausztria nagyobb magán vasutai, közzítük a Dél-vasút (ez magyarországi vonataira is) a Bosznia-Hercegovinai vasutak, a Kassa-Oderbergi vasut és a cs. és kir. Banjaluka-Doberlini vasut, hanem ezentúl a m. kir. államvasutak is és a magyar helyi vasutak többsége megengedték, hogy a sebesült és megbetegedett katonák hozzátartozói, azok látogatása alkalmával oda és vissza 50 százalék jegykedvezményvel utazhatnak. E kedvezmény Magyarországon korlátozva van a III. kocsisztályra. Ezen utazási kedvezmény csak a sebesült és beteg katonák szülőit, feleségeit, gyermekeit és

testvéreit illeti és a politikai hatóságok (illetve rendőrhatalóságok, községi, valamint lelkészi hivatalok) megfelelő igazolása alapján kérelmezhető a személypénztáraknál.

Nagyvárad, 1915. július 5.

Rimler Károly
polgármester.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszteriumnak 2357/1916. M. E. számú rendeletét a hus fogyasztás korlátozásáról Nagyvárad város közönségével, tudomás és mihez tartás végett a következőkben van szerencsém közölni:

A magyar királyi miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. évi XIII. t. cikkett és a hadi szolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII-ik törvényekről kiterjesztő 1914. évi LX ik t. cikk 4-ik §-a alapján a következőket rendeli:

1. §. Marhahúst, borjuhúst és sertéshúst a hét 2 napján é. p. kedden és pénteken akár nagyban, akár kicsinyen (adagokban) árusítani vagy egyébként forgalomba hozni tilos. Ugyanezek a napok tilos fogadókban, vendéglőkben, egyleti jellegű és más étkező helyeken az említett husneműkből előállított ételeket kiszolgáltatni.

Ez a tilalom nem vonatkozik a hus iparban előállított olyan álló képes huskészítményekre, a melyeknek előállítása hosszabb időt igényel és fogyasztása hosszabb időn át történik; nem vonatkozik továbbá a szarvasmarha, borju és sertés levágásából nyert és emberi táplálkozásra alkalmas melléktermékekre.

2. §. Husnak vagy hus ételeknek elárúsítására szolgáló üzletekben tilos az I-ső szakaszban meghatározott napokon az idézett szakasz tilalma alá eső hus vagy ételt az elárúsító helyiségben a közönség részére az átvételt, vagy elfogyasztást lehetővé tevő módon készen tartani.

3. §. Az I-ső szakasz rendelkezései alól kórházak és egyéb gyógyintézetek, valamint gyermeknevelő intézetek javára, közegészségügyi szükségesség alapján, a belügyminiszter kivételeket engedélyezhet.

4. §. A katonai igazgatás részére szállított hus kiszolgáltatása nem esik az I-ső szakasz tilalma alá.

5. §. Aki jelen rendelet 1-ső és 2 ik szakaszában foglalt tiltó rendelkezéseket megszegi, az, amennyiben eselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. évi L-ik te. 9 ik §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, a székes fővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrség hatáskörébe tartozik.

6. §. A jelen rendelet minden községben (városban) a helyben szokásos módon haladéktalanul közhírré teendő.

7. §. Ez a rendelet 1915. évi július hó 8-ik napján lép életbe. Hatálya Horvát Szlavonországra Nem terjed ki.

Budapest, 1915 évi július hó 3 án.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

A fentiek alapján felhívom a város közönségét, hogy jelen rendeletben foglaltakhoz annyival inkább szigorúan alkalmazkodjék, mert a szükséges ellenőrzés és a megtorló intézkedések iránt is egyidejűleg intézkedtem.

Nagyvárad, 1915. évi július hó 8-án.

Rimler Károly
polgármester.

Bevonulási hirdetmény.

A honvédelmi miniszter a következő bevonulási hirdetményt boesátotta ki:

A népfölkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. törvények alapján történt általános behívása folytán

az 1896. évben született, valamint az 1878. évtől 1890. évig bezárólag született, továbbá az 1892., 1893. és 1894.

évben született népfölkelésre kötelezett — nemkülönb a népfölkelésről vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján ki-rendelt (igénybevett), de ezen szolgálatból időközben elbocsátott egyének (munkások, kocsisok, hajcsárok, stb.), ha a folyó évben megtartott népfölkelési bemutató szemlén vagy utóbemutató szemlén vizsgáltattak meg, illetőleg az elrendelt bemutató pót szemlén újra vizsgáltattak és népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak

1915. évi július 15-én

— amennyiben névszerint felmentve nincsenek — népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő illetőleg cs. kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Ezen rendelkezés a cs. kir. osztrák népfölkelés behívása folytán kiterjed mindazon 1878. évtől 1890. évig bezárólag született és 1892., 1893. és 1894. évben született osztrák állampolgárokra is, kik a magyar szent korona országai területén a folyó évi június 18-a és július 12-ike közötti időben megtartott népfölkelési bemutató szemlén újra megvizsgáltattak és a népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak.

Mindazok az egyének, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egy-évi önkéntesek is) már besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra 1915. évi július 15-én bevonulni kötelesek.

A fentemlített korosztályokba tartozó azon hivatásos gépészeknek és fűtőknek tényleges szolgálata, kik a mezőgazdasági (arató, eséplő, kaszáló stb.) gőz- vagy motorgépeknél alkalmazva vannak, beigazolt alkalmaztatásuk esetében saját kérelmükre az illetékes kiegészítő parancsnokság által 1915. évi szeptember 15-éig elhalasztatik.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg erős lábbelit, evőeszközt, evőesését, aprólékos kéziszerkeket és 2 napi élelmet hozzanak magukkal!

Ezen felszerelési tárgyak, amennyiben a katonai szolgálatban használhatóknak minősíttetnek, értékük szerint meg fognak térítettetni.

A bevonulás alkalmával a népfölkelési igazolványi lap birtokosa a vasutakon harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfölkelési igazolványi lap azonban a vasuti-, gőzhajó állomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő.

Azon behívott népfölkelésre kötelezett, aki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezetettik elő s a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t.-c.

4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetetik.

A magyar királyi honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni óhajtó népfölkelésre kötelezett a törvényes korlátok között a csapattestet maga választhatja, a tényleges szolgálatra történt bevonulása után azonban csak azon csapattesthez kérheti felvételét, a hová mint népfölkelésre kötelezett beosztását nyerte.

Kelt, 1915. évi június havában.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

14003—1915. sz.

Hirdetmény.

Az állami mértékhitelítő hivatal f. évi 186 számú megkeresése értelmében közhírvé teszi, hogy Olaszi városrész és a Szőlőhegyre nézve az 1915. évi időszakos mértékhitelítés a következő sorrendben fog megtartatni:

Az a. b. betűvel kezdődő nevek július 6-án ez. e. betűvel kezdődők július 7-én f. betűvel kezdődők július 8-9-én. g. betűsők július 10-én h. i. betűvel kezdődők július 13-án. k. betűvel kezdődők július 14-én és 15-én. l. m. betűvel kezdődők július 16. 17. o. r. betűsők július 20. 21. s. sz. betűvel kezdődők július 22. 23-án. t. z. betűvel kezdődők pedig július 24. 27-én.

Felhívom ennél fogva az olaszi-i városrészben és a szőlőhegyen lakó összes kereskedők, iparintézetek és ipartelepek tulajdonosait, hogy az időszakos hitelítésre kötelezett mértékeiket a fent jelzett napokon az Állami mértékhitelítő hivatalnál mutassák be, mert ellenkező esetben 200 koronától 800 koronáig terjedhető pénzbüntetés és 8 napig terjedhető elzárással büntetettnek.

Nagyvárad, 1915. június 26-án.

Rendőrfőkapitányság.

13014/915. szám.

Hirdetmény.

Belügy miniszter ur 29166—VII. d/1915 számú körrendelete alapján figyelmeztetem a város közönségét, hogy a vasuti állomásokon átvonuló katonaságnak szeszes italokat sem pénzért, sem ajándékképpen ne adjanak, mert eme rendelkezés betartását szigorúan ellenőriztetem s az ellene vétők megbüntetésére vétett intézkedni fogok.

Nagyvárad, 1915. június hó.

Rendőrfőkapitányság.

Hirdetmény.

A háborus állapot bekövetkezte óta, de különösen az utóbbi időben városunkban is sűrűn merültek föl panaszok az érc váltópénz hiánya miatt, dacára, hogy a magyar kir. pénzverő hivatal a háborus állapot bekövetkezte óta teljes munkaképességének felhasználásával állandóan vert egy koronás, tíz és két filléres ércpénzermeket.

Ennél fogva már eddig is tetemes mennyiségű új váltópénz került forgalomba — a fennforgó hiányt azonban mégse sikerült megszüntetni. Ennek a sajnálatos és az ipari, kereskedelmi forgalom, a közgazdasági élet megbénítására vezető körülménynek — az oka abban leli magyarázatát, hogy a lakosság egy része a váltópénzermeket elrejté és azokat ily módon kivonva a forgalomból, a hazai közgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek mérhetetlen kárt okoz.

Sajnos, hogy a lakosság ily irányu magatartásához hozzájárulnak azok a lelketlenül terjesztett valótlan rémhírek és amelyek a bankjegyek elértéktelenedésével ijeszti meg a tájékozatlan közönséget, holott a bankjegyek a koronaérték pénzermekkel és ennél fogva a váltópénzermekkel is teljesen egyenlő értékűek, azok érték esőkénéséről terjesztett híresztelések minden alapot nélkülöznek.

Ösmerve a nagyvárad közönség mindég humánus és minden nemes cselekedetben elől járó áldozatkészségét, talán fölösleges is hangsúlyozni, hogy a váltópénzermek elrejtése és azoknak a forgalomból való kivonása és ezáltal a hazai közgazdaság, a pénz és értékgazdálkodás, nemkülönb a hazai kereskedelem és ipar megbénítása hazafiatlan, lelkiismeretlen cselekedet, amely nemcsak mindnyájunk megvetését, de a legszigorubb megróvását és megtorlását érdemli meg.

Akkor, amikor a jelen viszonyok között hazánk, városunknak a közönség minden hazafias cselekedetére szüksége van, amikor a közönség minden rétegének át kell érezni, hogy a maga szűkebb patriájának katonája a polgári foglalkozásban: az elrejtett pénzermek forgalomba hozatala is hazafias kötelessége a hazug mesékkel elámitott és félrevezetett közönségnek; annál is inkább, mert az elrejtett érmek forgalomba hozatala elsősorban is a nagyközönség minden rétegének érdekében áll.

Nagyvárad, 1915. június 27-én.

Rendőrfőkapitányság.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzó-lámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk!

Egész éjjel ügyeletes szolgálat!

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,
évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok
1/2. lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz!